

skud, der paa den gale Maade retter sig efter Størrelsen af de Laan, de for øvrigt har optaget. Fastsættelsen af 3 pCt. er i Virkeligheden Ydelsen af et Tilskud af en bestemt Sum, der bliver større, jo større Laan de i Forvejen har faaet, og mindre, jo mindre Laan de har faaet. Den Mand, hvis Laan har været 6,000—7,000 Kr., faar paa den Maade et Tilskud af 60—70 Kr., men den Mand, hvis Laan har været 10,000 Kr., faar et Tilskud paa 100 Kr., og derfor synes det mig, at Ønsket om denne Rente ikke stemmer med Lovens Tankegang, fordi en saadan Bestemmelse fører til foruden det, vi vil ved Loven — Oprettelse af selvstændige Husmandsbrug —, tillige til noget helt andet, nemlig et aarligt Tilskud til disse Mennesker, og dernæst synes jeg, at naar man vilde give et saadant Tilskud — en Tankegang, jeg godt kunde drøfte med det ærede Medlem —, maatte det indrettes saaledes, at de, som havde faaet det mindste Laan, fik størst Tilskud, og ikke omvendt, medens Tilskuddet her, for at det skal kunne skjules under Form af en lav Rente, kommer til at betyde, at jo større Tilskud desto større Ekstratilsbud faar man ogsaa. Det forekommer mig, at dette overfor alle de Husmænd, som har faaet deres selvstændige Hjem ved egne Kræfter, altsaa uden Statstilskud, vil være en vanskelig Ting at forsvare. Vi kan godt forsvare at sætte de andre selvstændige Mennesker ind, for det skader ikke dem, der eksisterer, men at gøre dem Kampen for Livet lettere, end vi gør den for andre, er en vanskelig Ting. Det forekommer mig, at et saadant Ønske, som det ærede Medlem fra Rønne udtalte, maatte føre til, at vi overhovedet skulde give Tilskud til alle, som driver et Jordbrug af en eller anden beskeden Størrelse.

Jeg vil derfor tro, at da disse Sager faktisk har saa overordentlig lidt at gøre med de Ting, som ellers skiller her inde i Salen mellem Partiernes, kunde man blive enig om en fælles Synsmaade for denne Lov og holde Striden om, hvor stor Besætningen skal være, og Striden om Renten ude af Loven, idet Ønsket om at oprette selvstændige Husmandsbrug med Nødvendighed maa føre til, at Loven fortrinsvis lægger an paa at skaffe de vedkommende Mennesker Jord og dernæst som noget fremmed og uvedkommende bestemmer: Naar I har faaet Jord, maa I betale de samme Renter og bære de samme økonomiske Vilkaar som de, der paa selvstændig Maade er kommet i Be-

siddelse af deres Jordbrug. Jeg kunde tænke mig at henstille til den ærede Ordfører og det ærede Medlem fra Rønne at tage deres Særforslag tilbage og sammen med os andre slutte sig til Hovedforslaget.

Landbrugsministeren (K. Pedersen):

Efter den omhyggelige Omtale, som den ærede Ordfører (Niels Frederiksen) gjorde alle Ændringsforslagene til Genstand for, kan jeg fatte mig ret kort, ikke mindst fordi jeg har tiltraadt de Ændringsforslag, der er stillede saavel af Udvalget som af Udvalgets Flertal. Den ærede Ordfører gjorde ogsaa opmærksom paa, at en hel Del af disse Ændringsforslag var af reaktionel Karakter og kun sigtede til at gøre Loven lettere forstaaelig. En Del af disse Ændringsforslag er i Virkeligheden ogsaa Forbedringer af Lovforslaget, der er kun et enkelt, som jeg synes er en Føringelse, nemlig Ændringsforslag Nr. 7.

Ændringsforslagene Nr. 2, 3 og 4 samt Nr. 5 til §§ 2 og 3 sigter til at gøre det lettere ogsaa for Byarbejdere at komme ind under denne Lov, en Tankegang, som jeg fuldstændig sympatiserer med. Jeg tror imidlertid, at det ikke for dette Øjemeds Skyld havde været nødvendigt at stille disse Ændringsforslag paa Nr. 5 nær, men nu da de er stillede, og jeg kan tiltræde dem, lægger jeg nogen Vægt paa, at det der behandlede Spørgsmaal bliver diskuteret. Jeg har nemlig ikke saaledes som det ærede Medlem fra Svendborg (Wenzel Neergaard) den Opfattelse, at Bestemmelsen ingen Betydning vil faa, jeg kan godt tænke mig det Tilfælde, at en Byarbejder, som kun har været enkelte Aar i en By, kan egne sig til atter at komme ud paa Landet og dyrke Jord, og det er netop Hovedhensigten med denne Lov for det første at medvirke til, at de unge Mennesker, der opvokser ude paa Landet, kan blive der ude, og for det andet om muligt at drage nogle af dem, som er komne ind i Byerne, ud paa Landet igen. Det ærede Medlem fra Skern (Ovesen) har tiltraadt Ændringsforslagene Nr. 2, 3 og 4, men ikke uden Betænkkelighed, og Ændringsforslag Nr. 5 har han ikke kunnet tiltræde. Det ærede Medlem støttede sine Betænkkeligheder paa sine Erfaringer som Formand for en Kommission. Jeg ser lidt anderledes paa dette Forhold, og det gør mig ondt, at det ærede Medlem ikke kan tiltræde min Opfattelse af dette Spørgsmaal. Jeg vil i